

**Euroopan unionin
rahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021 – 2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

VALINTAESITYS

Etelä-Savon ELY-keskuksen rakennerahastopalveluiden rahoituskokous

Kokouspäivämäärä: 20.6.2023

Hakemusnumerot:	200272 Xamk, 200722 Esedu, 200723 Samiedu
Ryhmähanketunnus:	R-00133
Hankkeen julkinen nimi:	Joustavia koulutusmalleja matkailu- ja ravitsemisalan työntekijöiden osaamisen kehittämiseen Etelä-Savossa
Hankkeen päätoteuttaja:	Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy
Osahankkeen toteuttajat:	Etelä-Savon Koulutus Oy Itä-Savon koulutuskuntayhtymä
Maantieteellinen kohdealue:	Etelä-Savo
Toimintalinja:	4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi
Eryytystavoite:	4.2 Uutta osaamista työelämään
Hakemuksen saapumispäivämäärä:	20.6.2022
Hankkeen alkamispäivämäärä:	1.8.2023
Hankkeen päättämispäivämäärä:	31.5.2025
Viranomainen:	Etelä-Savon ELY-keskus
Käsittelijä:	Kirsi Komppa

Hankkeen sisältö

Tarve

Matkailu- ja ravitsemisalan yrityksillä on tarve lisätä työpaikoilla tapahtuvaa ja rajattuun tarpeeseen soveltuvaa koulutusta henkilöstölle, jotta osaamisen taso nousee nopeasti, hyödyttää yrityksen liiketoimintaa ja sitouttaa henkilöstöä pysymään ja/tai palaamaan yritykseen. Tulevaisuuden osaamis- ja osaaja tarpeisiin vastaaminen ja jatkuvan oppimisen mahdollistaminen vaatii matkailu- ja ravitsemisalan yritysten ja koulutus- ja tki-organisaatioiden kesken uudenlaista toimintamalleja.

Tavoite

1. Vastata mara-alan kasvavaan osaajatarpeeseen työelätarpeista johdetuilla koulutustavoilla
 - Monipuolistaa koulutuksen ja osaamisen kehittämisen tapoja 2. asteella ja amk-koulutuksessa (mm. oppisopimustyyppinen amk-koulutus, ajasta ja paikasta riippumattomat koulutustuotteet)
 - Vahvistaa osaamista kansainvälisen työvoiman integroinnissa osaksi työyhteisöä

2. Vahvistaa alan koulutus- ja tutkimusorganisaatioiden ja työelämän yhteistyötä

- Luoda ennakoiva, systemaattinen ja kokonaisvaltainen toimintapa koulutus- ja kehittämistarpeiden kartoittamiseen
- Luoda yhteiset tiedon jakamisen ja toisilta oppimisen käytännöt

Hankkeen tavoitteiden toteutumista ja toimenpiteiden onnistumista voidaan seurata hankkeen aikana

- osaamisen ja/tai ammattipätevyyksin lisääntyminen
- koulutuksiin osallistuneiden henkilöiden antama palaute ja itsearviointi (osaamisen tunnistaminen, osaamisvajeiden tunnistaminen, koulutuksen palautekysely)
- koulutuspilotteihin osallistuneiden yritysten, henkilöiden ja suoritettujen oppimiskokonaisuuksien määrä
- täsmäkoulutusten ja oppisopimustyyppisen amk-koulutukseen liittyvät pilottikoulutukset voidaan todentaa todistuksella tai vastaavalla tavalla siten, että osaaminen voidaan myöhemmin hyväksyä tutkinnon osaksi (koulutusten ja osallistujien määrä ja palaute)

Kohderyhmä

Hankkeen varsinaiset kohderyhmät ovat matkailu- ja ravitsemisalan yritysten johto, esihenkilöt ja henkilöstö, potentiaaliset mara-alan tulevat työntekijät (alanvaihtajat, työttömät, jne.) ja alan opiskelijat Etelä-Savossa.

Kohderyhmänä olevilla henkilöillä on tarvetta osaamisen päivittämiseen, koska henkilöllä ei ole alan koulutusta lainkaan tai sitä on vain hyvin vähän, osaamista ei ole päivitetty työssäolon aikana riittävästi tai aloitetut 2.asteen tai korkea-asteen tai muun koulutusmuodon opinnot ovat jääneet kesken.

Kohderyhmänä on henkilöitä, joilla on mahdollisuus hankkeen aikana pätevöittää omaa ammattiosaamistaan. Hanke madaltaa kohderyhmän kynnystä hakeutua hankkeen jälkeen 2.asteen tai korkea-asteen koulutukseen, joka johtaa tutkintoon tai tutkinnonosien tunnustamiseen.

Osallistujien määrä: 129 henkilöä

Yritysten määrä: 21

Toimenpiteet

Hankkeen keskeisimmät toimenpiteet liittyvät oppisopimustyyppisen amk-koulutusmallin sekä työelämän tarpeisiin nopeasti vastaavien ajasta ja paikasta riippumattomien koulutustuotteiden suunnitteluun, testaukseen ja arviointiin. Hankkeeseen osallistuvat yritykset (myöhemmin pilottityöpaikat) osallistuvat koko prosessiin aktiivisesti.

TYÖPAKETTI 1: VALMISTELEVAT TOIMENPITEET (kaikki toteuttajat) ajalla 8–12/23

Lyhyt alkuselvytys: Xamk, Esedu ja Samiedu kokoavat aiempien kokemusten perusteella olemassa olevan tiedon yhteissuunnittelun pohjaksi. Esedu ja Samiedu tuovat esimerkiksi amk-oppisopimustyyppiseen koulutuksen suunnitteluun tietämystä 2. asteen oppisopimuskoulutuksesta ja muista samantyyppisistä toimintamalleista, kuten KILTA-malli.

Hankkeeseen mukaan sitoutuneiden työpaikkojen henkilöstön osaamistarpeiden selvittäminen:

Ennen uuteen koulutusmalliin liittyvien kokeilujen aloittamista jokainen toteuttaja kartoittaa pilottityöpaikkojen ja oppijoiden tarpeita kartoituskäynneillä ja/tai haastatteluilla. Kartoituskäyntien (lähi/etä) tavoitteet ja sisältö suunnitellaan yhdessä. Hanke järjestää työpajan, jossa jaetaan omaa ja hankkeen ulkopuolisten asiantuntijoiden osaamista esimerkiksi osaamisvajeiden, tunnistetun osaamisen, ajasta ja paikasta riippumattomien täsmäkoulutusten toteuttamisesta.

TYÖPAKETTI 2: JOUSTAVIEN KOULUTUSTEN SUUNNITTELU, TESTAUS JA ARVIOINTI (kaikki toteuttajat, ajalla 10/23 - 6/25)

Esedun ja Samiedun pilotit kohdistuvat suorittavan työn henkilöstön osaamistarpeisiin ja Xamkin pilotit johdon, esihenkilöiden, vuorovastaavien ja kehittämisestä vastaavien henkilöiden osaamistarpeisiin. Osaamistarpeet voivat olla myös koulutusten ”rajapinnoilla” ja tästä voisi syntyä uudenlaisia koulutuspolkuja 2.asteelta korkea-asteelle tai 2.asteelle. Pilottikoulutusten suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin osallistuu kouluttajien rinnalla myös tki-asiantuntijoita, jotta hankkeissa kertynyttä osaamista ja niiden tuloksia voidaan hyödyntää saumattomasti.

Työelämän osaamistarpeiden pohjalta suunnitellaan pilotoitavien tutkinnon osaa pienemmät osaamiskokonaisuudet, koulutusten toteutustavat ja ammatilliset sisällöt. Koulutukset rakentuvat joustavasti suoritettavaksi verkko-oppimisolustalla/alustoille, jolle toteuttajat kokoavat pilottikoulutusten suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä oppimiseen, sen tunnistamiseen, tunnustamiseen ja ohjaukseen liittyvät materiaalit. Pilottityöpaikoilta pyydetään kommentteja ja suunnitelmat hyväksytetään pilottityrityksissä

Toimenpiteessä suunnitellaan, testataan ja arvioidaan käytännössä oppisopimustyyppisen amk-koulutusmallin tai -malliin toteutusta työelämäkontekstissa. Hanke tekee 4-6 pilottia, joiden sisältö (osaamisen lisäämisen kohde) sovitetaan osaksi restonomikoulutuksen opetussuunnitelmaa, mikä mahdollistaa opintopisteiden suorittamisen ja osaamisen tunnustamisen

Yritysten tarpeista nousseita osaamisen kehittämistarpeita vastaavat tutkinnon osaa pienemmät koulutustuotteet rakennetaan joustavasti verkkoon, koulutustuotteiden sisältöjä tehdään tiiviissä yhteistyössä työelämän toimijoiden kanssa.

TYÖPAKETTI 3: MARA-ALAN TYÖELÄMÄN JA KOULUTUKSEN YHTEISTYÖMALLIN KEHITTÄMINEN (Xamk) ajalla 1/24–12/25

Xamk selvittää nykyiset yhteydenpidon tavat ja vastuut ja tunnistetut puutteet haastatteluilla ja kartoittaa toimivia malleja muualta Suomesta ja muilta toimialoilta. Yhteistyömalli liittyy tiiviisti konkreettiseen tekemiseen yritysten kanssa työpaketeissa 1 ja 2. Samiedu ja Esedu tuovat omia malleja ja toimintatapoja esille TP2 yhteydessä.

Käytännön työskentely ja tausta-aineiston pohjalta luodaan eteläsavolaisten mara-alan toimijoiden (työelämä, koulutusorganisaatiot, muut sidosryhmät, kuten järjestöt, kehittämisorganisaatiot jne.) yhteistyömalli ja sitä ohjaava tapaamisen ja/tai tapahtumien vuosikello.

TYÖPAKETTI 4: JOUSTAVIEN KOULUTUSMALLIEN JALKAUTTAMINEN OSAKSI 2.ASTEEN JA KORKEA-ASTEEN KOULUTUSTA, ajalla 4–12/25

Hanke kuvaa piloteissa opitun pohjalta joustava koulutusmallit, oppisopimustyyppinen AMK koulutus, ajasta ja paikasta riippumattomat koulutustuotteet sekä pilotoinnista saadut palautteet loppuraportissa. Toteuttajat pitävät vaikuttajatapaamisia toteuttajaorganisaatioiden päättäjien kanssa, jotta uudet työelämälähtöiset koulutuksen toimintamallit otetaan käyttöön ammattikorkeakoulun ja ammatillisten oppilaitosten opinnoissa matkailu- ja ravitsemisalalla.

Tulokset

Hankkeen konkreettiset tuloksia ovat pilottien aikana syntyneet:

- mallit työelämän kehittämistarpeiden opinnollistamiseen (3 kpl): Todentaminen: mallit on kuvattu ja dokumentoitu
- malli työpaikalla toteutuneen oppimista tunnistamiseen (1-2 kpl): Todentaminen: malli(t) on kuvattu ja

dokumentoitu.

- kuvaus modulaarisesta, oppisopimustyyppisestä amk-koulutusmalli jo työelämässä oleville työntekijöille, joka tekee mahdollistaa yksilölliset koulutuspolut restonomitutkintoon: Todentaminen: malli on käsitelty (ja kehitetty) restonomikoulutuksen kehittämistyöryhmässä
- Pilotit (työpaketit 1-3) ovat tuottaneet oppimistuloksia. Todentaminen: suoritettavat opintopisteet, opiskelumuodulit, osaamismerkkit tai vastaavat, uudenlaiset opintojaksojen toteutukset/koulutuskokonaisuudet (1-2).
- Piloteista saatua tietoa hyödynnetään Xamk OPS-uudistuksessa ja mallinnetaan opitun pohjalta kokonaisen restonomikoulutuksen päivätoteutuksen toteutus työelämäpainotteisesti. Todentaminen: malli on käsitelty (ja kehitetty) restonomikoulutuksen kehittämistyöryhmässä
- Piloteissa mukana olevan henkilöstön (pilottipaikat, koulutusorganisaatiot) osaaminen lisääntyy (sisällölliset teemat, kehittämisosaaminen, kyky varautua muutokseen). Todentaminen: osaamisen itsearviointi pilotin alussa ja sen päätyttyä.

Vaikutukset

Hankkeen tulokset (joustavat koulutusmallit) nostavat alueen yritysten henkilökunnan osaamisen tasoa ja parantavat mara-alan koulutusten joustavuutta ja saavutettavuutta sekä monipuolistavat alueella toimivien yritysten henkilökunnan jatkuvan oppimisen tapoja .

Vaikutuksia voidaan määrällisesti mitata

- Henkilöstön suorittamat opintopisteet, osaamismodulit
- työelämässä toteutettavat korkeakouluopinnot

Toiminnan jatkuvuus

Hankkeen tulokset ja kokemukset ohjaavat uusien koulutusmallien suunnittelua osana oppilaitosten pysyvää toimintaa. Se muuttaa myös oppilaitosten ja työelämän yhteistyön muotoja joustavammiksi ja lisää oppilaitosten työelämälähtöisyyttä. Hankkeen aikana siihen osallistuvien henkilöiden osaaminen lisääntyy, mikä jää osaamispääomaksi yrityksille ja alueelle.

Kustannukset ja rahoitussuunnitelma

Ryhmähankkeen kokonaiskustannukset:	607 468 €
Haettu EU- ja valtion rahoitus:	485 974 € (80 %)
Omarahoitus:	116 494 €
Kuntarahoitus	2 500 €
Yksityinen rahoitus	2 500 €

Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy

Hankkeen kokonaiskustannukset:	343 118 €
Palkkakustannukset:	245 084 €
Flat rate 40% :	98 034 €
Haettu EU- ja valtion rahoitus:	274 494 € (80 %)
Omarahoitus:	63 624 € (18,54 %)
Kuntarahoitus	2 500 € (0,73 %)
Yksityinen rahoitus	2 500 € (0,73 %)

Etelä-Savon Koulutus Oy

Hankkeen kokonaiskustannukset:	97 918 €
Palkkakustannukset:	69 942 €
Flat rate 40% :	27 976 €

Haettu EU- ja valtion rahoitus:	78 335 € (80 %)
Omarahoitus:	19 583 € (20 %)

Itä-Savon koulutuskuntayhtymä

Hankkeen kokonaiskustannukset:	166 432 €
Palkkakustannukset:	118 880 €
Flat rate 40% :	47 552 €
Haettu EU- ja valtion rahoitus:	133 145 € (80 %)
Omarahoitus:	33 287 € (20 %)

Hakemuksen käsittely ja lisätietoja hakemuksesta

Hakemus on saapunut Etelä-Savon ELY-keskuksen 12.5.-20.6.2022 ESR+ hakuun toimintalinjalle 4 erityistavoitteeseen 4.2. Hakuilmoitus on julkaistu rakennerahastot.fi -sivuilla. Hakutunnus ESAELY-003. Hakemus on saapunut rahoittajalle 20.6.2022.

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman mukainen ja se toteuttaa toimintalinjan 4. Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi erityistavoitetta 4.2 Uutta osaamista työelämään.

Hankkeella vastataan työelämän muutoksista aiheutuviin osaamistarpeisiin ja osaamistason nostoon matkailu- ja ravitsemisalalla. Hankkeen toimenpiteillä ja pilotoinneilla lisätään yksilöllisten, monimuotoisten ajasta ja paikasta riippumattomien jatkuvan oppimisen koulutuskokonaisuuksien tarjontaa. Hankkeessa edistetään oppilaitosten ja työelämän yhteistä kehittämistyötä.

Hanke liittyy Etelä-Savon maakuntastrategian 2030 tavoitteeseen Uudistuvat elinkeinot ja älykäs erikoistuminen, jonka yhden teeman mukaisesti maakunnan koulutuksen järjestäjillä on tarjolla alueen työelämälle monipuolisia ja joustavia ratkaisuja jatkuvan oppimisen tarpeisiin.

Rahoittajan esitys

Hanketta esitetään hyväksyttäväksi.

Ratkaisun mahdolliset perustelut ja jatkotoimenpiteet

Etelä-Savon ELY-keskuksen hankeryhmä	31.8.2022
Etelä-Savon ELY-keskuksen rakennerahastopalveluiden rahoituskokous	8.2.2023
Etelä-Savon maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö	20.6.2023